

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการศึกษาจากตัวอย่างของประชากรที่คัดเลือกมา ซึ่งเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่ม โดยถือว่าตัวอย่างที่คัดเลือกเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการส่งแบบสอบถามให้แก่ตัวอย่างเพื่อตอบคำถาม และเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปี 2546 ของบริษัทตัวอย่าง ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและข้อมูลที่ได้จากรายงานประจำปีของบริษัทตัวอย่างไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย โดยบรรยายถึงสมมติฐานในการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม) และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้

สมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ จำนวน 4 ปัจจัยซึ่งได้แก่ การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะของผู้ผู้นำ นโยบายของบริษัท และวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด โดยในการทดสอบสมมติฐานจะแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

1. การทดสอบสมมติฐานในภาพรวมของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมและสินค้าอุตสาหกรรม ทั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 59 บริษัท ซึ่ง จะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยที่ศึกษาทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะของผู้ผู้นำ นโยบายของบริษัท และวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

2. การทดสอบสมมติฐานโดยแยกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 18 บริษัท และกลุ่มบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 41 บริษัท ซึ่งจะเป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยที่ศึกษา 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะของผู้นำนโยบายของบริษัท และวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

ในการทดสอบสมมติฐานทั้งสองส่วนดังกล่าวข้างต้น มีสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยด้านการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งในการเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัทตัวอย่าง พบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างดังกล่าว จึงทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ โดยทดสอบว่าการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์และด้านผลิตภัณฑ์และบริการหรือไม่ โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่เท่ากับ บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำ ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งลักษณะของผู้นำออกเป็น 2 ลักษณะคือ Transformational Leadership และ Transactional Leadership จากงานวิจัยของ Junquera and Ordiz (2002) ซึ่งทำการทดสอบความสัมพันธ์ของลักษณะผู้นำกับความก้าวหน้าด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า บริษัทที่มีลักษณะของผู้นำเชิงปฏิรูปมี

ความก้าวหน้าด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดีกว่าบริษัทที่มีลักษณะของผู้นำเชิงการติดต่อสื่อสาร แต่สำหรับงานวิจัยนี้จะเป็นการทดสอบอิทธิพลของลักษณะผู้นำที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

บริษัทที่มี Transformational Leadership มีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่เท่ากับ บริษัทที่มี Transactional Leadership

สมมติฐานที่ 3 เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยด้านนโยบายของบริษัท ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

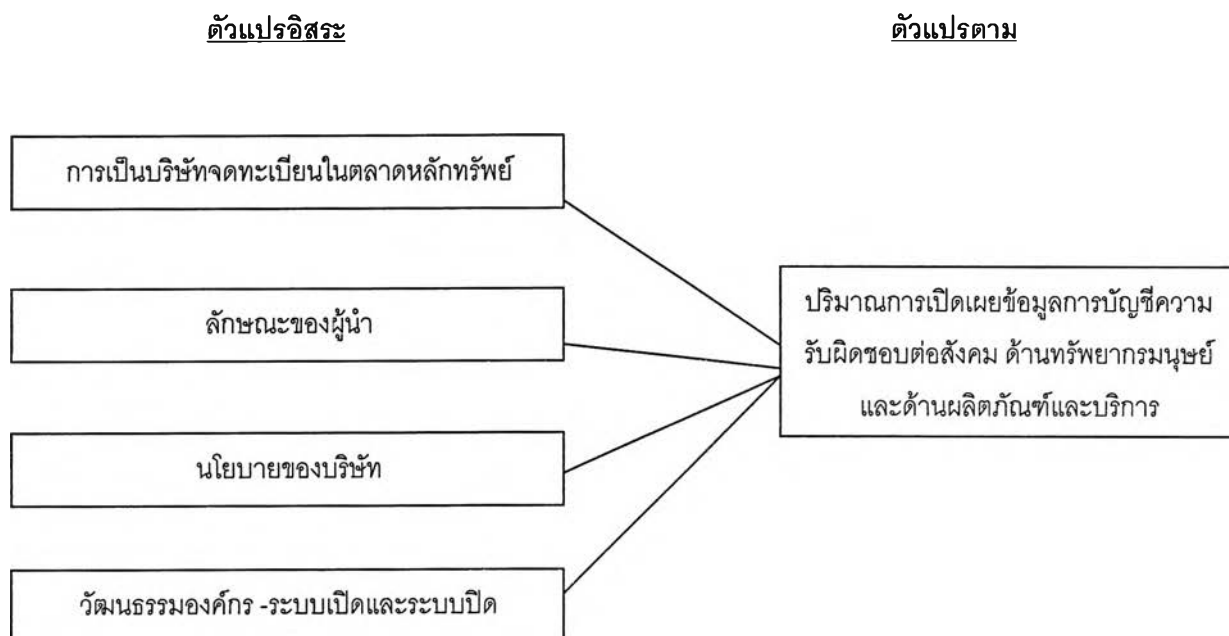
บริษัทที่มีนโยบายระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่เท่ากับ บริษัทที่ไม่มีนโยบายระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

สมมติฐานที่ 4 เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีอิทธิพลของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร แบบระบบเปิดหรือระบบปิด ต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าบริษัทที่มีวัฒนธรรมองค์กรระบบเปิดจะมีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการแตกต่างจากบริษัทที่มีวัฒนธรรมองค์กรระบบปิด โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

บริษัทที่มีวัฒนธรรมองค์กรระบบเปิดมีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่เท่ากับ บริษัทที่มีวัฒนธรรมองค์กรระบบปิด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมค้าปลีกและสินค้าอุปโภคบริโภค ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมแนวคิดสำหรับการวิจัย และสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

รูปภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องและทำการสัมภาษณ์ตัวอย่าง เพื่อสร้างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 4 ปัจจัย ซึ่งประกอบด้วย การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะของผู้นำ นโยบายของบริษัท และ วัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด

1. ตัวแปรตาม : “ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม”

ในการวัดปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ใช้ตัววัดจากแนวคิดของ Williams and Ho Wern Pei (1999) ซึ่งจะทำการตรวจสอบรายการที่เปิดเผยในรายงานประจำปี 2546 และในแบบ 56-1 (ถ้ามี) ของบริษัทตัวอย่าง โดยใช้แบบฟอร์มการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมที่พัฒนาขึ้นเอง (แสดงไว้ในภาคผนวก ข) ซึ่งมีรายละเอียดในการตรวจสอบรายการที่เปิดเผยทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ดังต่อไปนี้

ด้านทรัพยากรมนุษย์:

1. สุขภาพและความปลอดภัย

1.1 การลดหรือการกำจัดมลพิษ สิ่งระคายเคืองหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในสภาพแวดล้อมการทำงาน

1.2 การส่งเสริมด้านความปลอดภัยและสุขภาพกายและจิตใจของพนักงาน

1.3 การเปิดเผยเกี่ยวกับสถิติการเกิดอุบัติเหตุ

1.4 การปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบด้านสุขภาพและความปลอดภัย

1.5 การได้รับรางวัลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย

1.6 การจัดตั้งแผนก คณะกรรมการ หรือนโยบายด้านความปลอดภัย

1.7 การทำวิจัยเพื่อ ปรับปรุงความปลอดภัยในการทำงาน

1.8 สารสนเทศ การให้การศึกษา การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงาน

1.9 การอ้างอิงเกี่ยวกับกฎหมายหรือผู้ตรวจสอบด้านสุขภาพและความปลอดภัย

2. การจ้างแรงงานชนกลุ่มน้อยหรือผู้หญิง

2.1 การรับเข้าหรือการจ้างงานชนกลุ่มน้อยและผู้หญิง

2.2 การเปิดเผยเกี่ยวกับเปอร์เซ็นต์หรือจำนวนพนักงานที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือผู้หญิงในจำนวนของพนักงานทั้งหมด หรือในการบริหารระดับต่าง ๆ

2.3 จัดทำเป้าหมายเกี่ยวกับจำนวนคนกลุ่มน้อยที่จะมีในที่ทำงาน

2.4 โปรแกรมการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของชนกลุ่มน้อยในที่ทำงาน

2.5 การจ้างงานคนกลุ่มน้อย เช่น คนพิการ

2.6 การเปิดเผยเกี่ยวกับสถิติความก้าวหน้าในการทำงานภายใน
 2.7 ข้อเสนอ แผนงานหรือการกระทำที่ได้เริ่มขึ้นสำหรับการให้โอกาส
 และความเสมอในด้านเชื้อชาติ และเพศ

3. ประโยชน์และการช่วยเหลือพนักงาน

3.1 การให้ความช่วยเหลือหรือให้แนวทางแก่พนักงานที่อยู่ในขั้นตอนการ
 เกษียณอายุ หรืออยู่ในตำแหน่งงานที่ซ้ำซ้อน

3.2 ให้บริการด้านสุขภาพในที่ราคาต่ำ

3.3 ให้ที่พัก หรือซื้อบ้านให้เป็นกรรมสิทธิ์

3.4 มีการจัดกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ

4. Employee Profiles

4.1 บอกจำนวนของพนักงานในบริษัท หรือในแต่ละสาขาและบริษัทย่อย

4.2 สถิติเกี่ยวกับพนักงาน เช่น ระยะเวลา และอายุงาน

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้อยู่ในตำแหน่งบริหาร

4.4 รายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานแบ่งตามภูมิศาสตร์

4.5 สารสนเทศที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ และคุณสมบัติ

ของพนักงานที่ว่าง

5. ขวัญกำลังใจของพนักงานและแรงงานสัมพันธ์

5.1 รายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับ
 ผู้ใต้บังคับบัญชาในความพยายามที่จะปรับปรุงความพอใจในการทำงานและการจูงใจพนักงาน

5.2 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงในงานของพนักงานและบริษัทใน

อนาคต

5.3 สารสนเทศที่รายงานเกี่ยวกับพนักงานแยกต่างหาก

5.4 รายละเอียดของรางวัลที่เกี่ยวกับประสิทธิผลในการติดต่อสื่อสารกับ

พนักงาน

5.5 การใช้สารสนเทศเกี่ยวกับการสื่อสารในรายละเอียดให้กับพนักงาน

ในเรื่องของ management styles และ management programs ที่จะมีผลกระทบโดยตรงกับ
 พนักงาน

6. แรงงานสัมพันธ์

6.1 การรายงานความสัมพันธ์ของบริษัทกับสภาพแรงงานและคนงาน

6.2 ผลที่เกิดจากการประท้วง กิจกรรมและการกระทำของอุตสาหกรรม
 ที่มีต่อเวลาและความสามารถในการผลิต

6.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำของอุตสาหกรรมที่ช่วยลดหรือต่อรองการ
ประท้วงให้ดีขึ้น

7. ทรัพยากรมนุษย์อื่น ๆ

7.1 การปรับปรุงให้ดีขึ้นในเงื่อนไขการทำงานทั่ว ๆ ไป

7.2 สารสนเทศเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างองค์กร/สาขา ซึ่งมีผลกระทบต่อ

ต่อพนักงาน

7.3 ผลที่เกิดจากการปิดหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งต้องย้าย

พนักงานไปอยู่ที่ใหม่ และต้องฝึกอบรมใหม่ ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในงาน

7.4 ข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการหมุนเวียนพนักงาน

7.5 รายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตให้พ่อ-แม่ที่มีบุตรแรกเกิดลาหยุดงาน

ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์

1.1 สารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัทรวมถึงบรรจุภัณฑ์ด้วย

1.2 สารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัยที่องค์กรทำเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ไม่ว่า

จะทางใดก็ตาม

2. ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

2.1 การเปิดเผยผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย

2.2 รายละเอียดของแผนงานที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ปลอดภัยมากขึ้น

2.3 จัดทำการวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของบริษัท

2.4 การเปิดเผยการปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือกระบวนการที่ทำให้มีสุขอนามัย

ที่ดีขึ้นในขั้นตอนการผลิตและการจัดเตรียมผลิตภัณฑ์

2.5 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัท

3. ผลิตภัณฑ์ อื่น ๆ

3.1 ข้อมูลคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของบริษัทซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการ

ได้รับรางวัล

3.2 ให้ข้อมูลที่สามารถตรวจสอบได้ว่า คุณภาพของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น

4. ข้อมูลผู้บริโภค

4.1 เปิดเผยเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยกับผู้บริโภค

4.2 การร้องเรียนของผู้บริโภค

4.3 การบริการลูกค้าพิเศษ ในส่วนที่เกินกว่าหน้าที่หลัก

- 4.4 การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสบายให้กับลูกค้าพิการสูงอายุ
 4.5 การให้บริการพิเศษแก่ลูกค้าที่มีอุปสรรคต่อการมาซื้อสินค้าหรือบริการ

การตรวจสอบรายการที่เปิดเผย เป็นการตรวจสอบเพื่อคำนวณหาปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งในแต่ละด้านรายการใดที่บริษัทได้ทำการเปิดเผยจะให้ 1 คะแนน หากรายการใดไม่ได้เปิดเผยจะให้คะแนน 0 คะแนน จากนั้นจะทำการคำนวณระดับการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละด้านให้ออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ดังนี้

$$\text{ปริมาณการเปิดเผยข้อมูล} = \frac{\text{จำนวนรายการที่บริษัททำการเปิดเผยข้อมูล} \times 100}{\text{จำนวนรายการทั้งหมดที่ควรเปิดเผย}}$$

สำหรับจำนวนรายการทั้งหมดที่ควรเปิดเผยในด้านทรัพยากรมนุษย์มีจำนวน 38 รายการ ส่วนด้านผลิตภัณฑ์และบริการมีจำนวน 14 รายการ ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ตัวอย่างในการคำนวณปริมาณการเปิดเผยข้อมูลเช่น จากการตรวจสอบพบว่า บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อด้านทรัพยากรมนุษย์จำนวน 10 รายการ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ จำนวน 5 รายการ ดังนั้นปริมาณการเปิดเผยข้อมูลด้านทรัพยากรมนุษย์ของบริษัท เท่ากับ 26.32% ซึ่งคำนวณได้จากจำนวนรายการที่บริษัททำการเปิดเผย คือ 10 หารด้วย จำนวนรายการทั้งหมดที่ควรเปิดเผย คือ 38 คูณด้วย 100 ส่วนปริมาณการเปิดเผยข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท เท่ากับ 35.71% ซึ่งคำนวณได้จากจำนวนรายการที่บริษัททำการเปิดเผย คือ 5 หารด้วย จำนวนรายการทั้งหมดที่ควรเปิดเผย คือ 14 คูณด้วย 100

ในการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมจากรายงานประจำปีของบริษัทนั้น สามารถแบ่งลักษณะของการเปิดเผยออกเป็น 5 ลักษณะ โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ Williams and Ho Wern Pei (1999) ซึ่งได้แก่

1. การเปิดเผยในรูปของการบรรยาย (Descriptive)
2. การเปิดเผยที่ไม่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตราแต่เป็นปริมาณ (Non – Monetary)
3. การเปิดเผยที่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตรา (Monetary)
4. การเปิดเผยที่ไม่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตราแต่เป็นปริมาณ รวมกับการเปิดเผยที่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตรา (Non-Monetary + Monetary)

5. การเปิดเผยที่รวมการเปิดเผยในรูปแบบบรรยาย การเปิดเผยที่ไม่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตราแต่เป็นปริมาณ และการเปิดเผยที่อยู่ในรูปของหน่วยเงินตรา (Descriptive + Non-Monetary + Monetary)

ในลำดับของการวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลในบทที่ 4 ลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลทั้ง 5 ลักษณะนี้จะนำไปใช้เพื่อทำการสรุปรายละเอียดของการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีที่ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งจะสามารถสรุปได้ว่าในแต่ละด้านนั้นมีการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะใดมากที่สุด

2. ตัวแปรอิสระ: “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีที่ความรับผิดชอบต่อสังคม” ได้แก่ การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะของผู้นำ นโยบายของบริษัท และวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพิจารณาเพื่อระบุการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะดูจากรายชื่อของบริษัทที่ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จากแหล่งข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้ให้ Dummy คือ 0 = ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 1 = จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.2 ลักษณะของผู้นำ

งานวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งลักษณะของผู้นำออกเป็น 2 ลักษณะ คือ Transformational Leadership และ Transactional Leadership โดยรายการที่ใช้วัด Transformational Leadership อ้างอิงจากงานวิจัยของ Hinkin and Tracey (1999) ตามลักษณะของ Transformational Leadership ทั้ง 4 ลักษณะมีจำนวนทั้งสิ้น 39 รายการ ซึ่งได้แก่ การมีอิทธิพลทางอุดมคติ (10 รายการ) ความสามารถในการจูงใจให้ปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ (10 รายการ) การกระตุ้นด้านสติปัญญา (10 รายการ) และการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล (9 รายการ) ส่วนรายการที่ใช้วัด Transactional Leadership อ้างอิงจากงานวิจัยของ Bycio, Hackett and Allen (1995) ตามลักษณะของ Transactional Leadership ทั้ง 2 ลักษณะมีจำนวนทั้งสิ้น 13 รายการ ซึ่งได้แก่ การให้รางวัล (7 รายการ) และการบริหารงานโดยเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ผิดปกติ (6 รายการ)

โดยมีสเกลการให้คะแนน 5 ระดับ จาก 0 – 4 (0 = ไม่เคย 1 = นาน ๆ ครั้ง 2 = บางครั้ง 3 = บ่อยครั้ง และ 4 = บ่อยครั้งมาก) สำหรับข้อคำถามในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้ในการวัดปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำทั้ง 2 ลักษณะนั้น ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไข ปรับปรุงข้อคำถาม ให้กระชับ และเข้าใจง่าย โดยที่ยังคงความหมายเดิมไว้ จำนวนรวม 52 ข้อ (รายละเอียดดังตารางที่ 3.1) จากรายการของข้อ คำถามดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในการพิจารณา เพื่อระบุลักษณะของผู้นำในแต่ละบริษัทที่ตอบแบบสอบถาม โดนมียุ่ข้ตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณคะแนนของผู้นำในแต่ละลักษณะออกมาจากแบบสอบถามของแต่ละบริษัทที่ตอบกลับ

ขั้นที่ 2 นำคะแนนของผู้นำในแต่ละลักษณะที่ได้มาคำนวณเพื่อหาค่า Median

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบค่า Median กับคะแนนของผู้นำในแต่ละลักษณะที่คำนวณได้ ถ้าคะแนนของผู้นำลักษณะใดสูงกว่าค่า Median ให้ถือว่าเป็นผู้นำลักษณะนั้น ตัวอย่างเช่น บริษัทที่มีคะแนนของ Transformational Leadership และ Transactional Leadership ที่คำนวณได้เป็น 80 และ 30 ตามลำดับ ส่วนค่า Median ของ Transformational Leadership และ Transactional Leadership เป็น 88 และ 24 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วสามารถสรุปได้ว่า บริษัทนี้มีลักษณะของผู้นำที่เป็น Transactional Leadership เนื่องจากคะแนนของ Transactional Leadership ที่คำนวณได้มีค่าสูงกว่าค่า Median

ในกรณีที่บริษัทที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีคะแนนของผู้นำทั้งสองลักษณะมากกว่าค่า Median ในการระบุลักษณะของผู้นำให้พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ของคะแนนที่คำนวณได้หารด้วยคะแนนเต็มของผู้นำในแต่ละลักษณะ ถ้าผู้นำลักษณะใดมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าให้ถือเป็นผู้นำลักษณะนั้น ตัวอย่างเช่น บริษัทที่มีคะแนนของ Transformational Leadership เป็น 100 และ Transactional Leadership ที่คำนวณได้เป็น 30 คะแนนเต็มของผู้นำทั้งสองเป็น 156 และ 52 ตามลำดับ ส่วนค่า Median ของ Transformational Leadership เป็น 89 และ Transactional Leadership เป็น 25 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าคะแนนของผู้นำทั้งสองลักษณะสูงกว่าค่า Median ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ของคะแนนที่คำนวณได้หารด้วยคะแนนเต็มของผู้นำในแต่ละลักษณะ ซึ่ง Transformational Leadership เท่ากับ 64.10% และ Transactional Leadership เท่ากับ 57.69% สามารถสรุปได้ว่า บริษัทนี้มีลักษณะของผู้นำที่เป็น Transformational Leadership เนื่องจากมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า และในกรณีที่บริษัทที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีคะแนนของผู้นำทั้งสองลักษณะน้อยกว่าค่า Median มาก ก็จะได้ถือว่าข้อมูลการวัดลักษณะของผู้นำของบริษัทนั้นใช้ไม่ได้ จึงไม่นำมาใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานสำหรับปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำ

ดังนั้น ในแต่ละบริษัทที่ตอบแบบสอบถามจะมีลักษณะของผู้นำเพียง 1 ลักษณะเท่านั้นโดยการใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อระบุลักษณะของผู้นำข้างต้น และจากการจำแนกประเภทลักษณะของผู้นำได้ให้ Dummy คือ 0 = Transactional Leadership และ 1 = Transformational Leadership

2.3 นโยบายของบริษัท

ปัจจัยด้านนโยบายของบริษัท เป็นการว่าบริษัทมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ โดยการใช้ Dummy คือ 0 = ไม่มี และ 1 = มี ซึ่งในการวัดว่าบริษัทมีนโยบายที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่นั้น พิจารณาจากข้อมูลในแบบสอบถามในข้อคำถามที่ได้สอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบริษัท ถึงการมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ นอกจากนี้จะทำการตรวจสอบการมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากรายงานประจำปี 2546 ของบริษัท อาทิ ในด้านทรัพยากรมนุษย์ จะดูในเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัย การจ้างแรงงานเด็กและผู้หญิง การช่วยเหลือให้ค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์แก่พนักงาน เป็นต้น ในด้านผลิตภัณฑ์และบริการ จะดูในเรื่องของการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ หรือข้อมูลคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.4 วัฒนธรรมองค์กร แบบระบบเปิดหรือด้านระบบปิด

จากงานวิจัยของ Hofstede (1990) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งมีด้วยกัน 6 ด้านคือ ด้านที่ 1 การมุ่งเน้นกระบวนการ และการมุ่งเน้นผล ด้านที่ 2 การมุ่งเน้นที่พนักงาน และการมุ่งเน้นที่งาน ด้านที่ 3 การมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นกับการเป็นมืออาชีพในงาน ด้านที่ 4 ระบบเปิดและระบบปิด ด้านที่ 5 การควบคุมที่หละหลวมและการควบคุมที่เข้มงวด และด้านที่ 6 มาตรฐานกับผลการปฏิบัติงาน จากการศึกษารายละเอียดของการวัดวัฒนธรรมองค์กรแต่ละด้าน วัฒนธรรมองค์กรด้านที่ 4 ระบบเปิดและระบบปิด เป็นด้านที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้นำวัฒนธรรมองค์กรด้านที่ 4 มาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการศึกษา โดยในส่วนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิดนั้น ผู้ทำวิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามของ Hofstede (1990) เพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยในครั้งนี้ จากเดิมมีจำนวน 6 ข้อคำถาม ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและพิจารณาเพื่อตัดข้อคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ (ซึ่งได้แก่คำถามที่ว่า ..แผนกของ

เราเป็นแผนที่แยที่ที่สุดในองค์กร..) ทำให้เหลือข้อคำถามที่ใช้ในการวัด จำนวน 5 ข้อ (รายละเอียดดังตารางที่ 3.1) โดยมีสเกลการให้คะแนน 5 ระดับ จาก 1 – 5 (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 4 = เห็นด้วย และ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) จากรายการของข้อคำถามดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อระบุว่าบริษัทนั้นมีวัฒนธรรมองค์กรระบบเปิดหรือระบบปิด โดยมีขั้นตอนในการพิจารณาดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณคะแนนของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรออกมาจากแบบสอบถามของแต่ละบริษัทที่ตอบกลับ

ขั้นที่ 2 นำคะแนนที่ได้มาคำนวณเพื่อหาค่า Percentile ที่ 60 ของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบค่า Percentile ที่ 60 กับคะแนนที่คำนวณ ถ้าคะแนนที่คำนวณได้ในแบบสอบถามมากกว่าค่า Percentile ที่ 60 ถือเป็นวัฒนธรรมองค์กร ด้านระบบเปิด แต่ถ้าคะแนนที่คำนวณได้น้อยกว่า Percentile ที่ 60 ถือเป็นวัฒนธรรมองค์กร ด้านระบบปิด ตัวอย่างเช่น บริษัทที่ 1 มีคะแนนของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เท่ากับ 10 ส่วนบริษัทที่ 2 มีคะแนนของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เท่ากับ 18 ซึ่งค่า Percentile ที่ 60 ของปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรที่คำนวณได้เท่ากับ 14 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า บริษัทที่ 1 มีวัฒนธรรมองค์กรระบบเปิด และบริษัทที่ 2 มีวัฒนธรรมองค์กร ระบบปิด เป็นต้น

ดังนั้น ในแต่ละบริษัทที่ตอบแบบสอบถามจะมีวัฒนธรรมองค์กรเพียง 1 ระบบเท่านั้น โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อระบุวัฒนธรรมองค์กรข้างต้น และจากการจำแนกประเภทวัฒนธรรมองค์กรได้ให้ Dummy คือ 0 = วัฒนธรรมองค์กร-ระบบปิด และ 1 = วัฒนธรรมองค์กรระบบเปิด

ประชากรและตัวอย่าง

งานวิจัยครั้งนี้ทำการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จากประชากรที่สนใจศึกษา คือ บริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม โดยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. บริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยของตัวอย่างกลุ่มนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 46 บริษัท ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการสำรวจ แต่ในจำนวนนี้มี 1 บริษัทที่ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้เนื่องจากบริษัทไม่ได้ส่งรายงานประจำปี และแบบ 56-1 ของปี 2546 ให้กับสำนักงาน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นตัวอย่างของกลุ่มนี้จึงมีจำนวน 45 บริษัท ซึ่งประกอบด้วย

ธุรกิจเคมีภัณฑ์และพลาสติก	13	บริษัท
ธุรกิจเครื่องมือและเครื่องจักร	2	บริษัท
ธุรกิจบรรจุภัณฑ์	15	บริษัท
ธุรกิจกระดาษและเยื่อกระดาษ	5	บริษัท
ธุรกิจยานพาหนะและอุปกรณ์	10	บริษัท
รวม	45	บริษัท

2. บริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยของตัวอย่างกลุ่มนี้ ผู้ทำวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 ฐานข้อมูล คือ จากฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ปี 2547 (www.diw.go.th) และจากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (www.dbd.go.th) โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทบริษัทจากทั้งสองแหล่งข้อมูลตามลักษณะของการดำเนินธุรกิจเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่างกลุ่มนี้ โดยมีขั้นตอนในการคัดเลือกตัวอย่างดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ทำการคัดเลือกบริษัทที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกันกับตัวอย่างกลุ่มแรก ซึ่งได้แก่ ธุรกิจเคมีภัณฑ์และพลาสติก ธุรกิจเครื่องมือและเครื่องจักร ธุรกิจบรรจุภัณฑ์ ธุรกิจกระดาษและเยื่อกระดาษ และธุรกิจยานพาหนะและอุปกรณ์ จากทั้งสองฐานข้อมูล

ขั้นที่ 2 นำจำนวนบริษัทที่ได้จากขั้นที่ 1 มาคัดเลือกเฉพาะบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 100 ล้านบาท เพื่อให้ได้ขนาดที่ใกล้เคียงกับตัวอย่างกลุ่มแรก ซึ่งจากการคัดเลือกมีจำนวนทั้งหมด 386 บริษัท โดยแบ่งเป็นบริษัทที่ได้จากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 201 บริษัท และจากฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 185 บริษัท

ขั้นที่ 3 นำจำนวนบริษัทที่ได้จากการคัดเลือกในขั้นที่ 2 มากำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรจากตาราง Yamane: Sample Size for Specified Confidence Limits and Precision when Sampling Attributes in Percent (2 σ Confidence Interval) ซึ่งมีรายละเอียดการคำนวณดังต่อไปนี้

ขนาดของตัวอย่าง

ขนาดของตัวอย่างคำนวณได้จากสูตรทางสถิติ ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อกำหนดระดับความเชื่อมั่นให้เท่ากับ 95%

โดยที่ n = ขนาดของตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อน

$$\begin{aligned} n &= \frac{386}{1 + 386(0.05)^2} \\ &= 196.44 \end{aligned}$$

จำนวนตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณมีค่าประมาณ 196.44 บริษัท เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือ และถูกต้องมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นสมควรเพิ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาเป็น 200 บริษัท

ขั้นที่ 4 นำจำนวนตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่าง จากการใช้ตาราง Yamane จำนวน 200 บริษัท มาคำนวณเพื่อหาจำนวนตัวอย่างของแต่ละแหล่งข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนบริษัทตัวอย่าง

ฐานข้อมูล	จำนวนบริษัทที่ได้จากการคัดเลือก	สัดส่วน	จำนวนบริษัทตัวอย่าง
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	185	48%	96
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	201	52%	104
รวม	386	100%	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ทำการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดทำแบบสอบถาม โดยสัมภาษณ์จาก ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 11 ท่าน ในหัวข้อที่เกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าในหนังสือ บทความและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ มาทำการออกแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ในขั้นต้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบทานและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 10 ท่าน เพื่อทดสอบแบบสอบถามเบื้องต้น (pretest) ในเรื่องของความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เพื่อให้เนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถามมีความถูกต้อง ครบถ้วน อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน และตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. นำผลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถามเบื้องต้นไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วน และความชัดเจนของข้อคำถามในแบบสอบถามอีกครั้ง ทำให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย โดยเนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิดรวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาของการปฏิบัติงานในตำแหน่งงานปัจจุบัน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

ส่วนที่ 2: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิดรวมทั้งสิ้น 7 ข้อ ดังนี้ การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ชนิดผลิตภัณฑ์ของบริษัท ยอดสินทรัพย์รวมและยอดขายรวมของบริษัท ณ 31 ธันวาคม 2546 การมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร นโยบายของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมที่บริษัทได้ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ที่ทำการตัดสินใจในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม และสาเหตุของการไม่เปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ เป็น

การให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นปัจจัยในด้านลักษณะของผู้นำ และ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด ซึ่งปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำนั้นเป็นการประเมินลักษณะของผู้นำหรือหัวหน้างาน ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นคำถามที่ให้แสดงระดับความถี่ที่เกิดขึ้น 5 ระดับ จำนวน 62 ข้อ ส่วนปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด ลักษณะของคำถามเป็นการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมี 5 ระดับ จำนวนคำถาม 5 ข้อ

ข้อคำถามในส่วนที่ 3 สำหรับปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร แบบระบบเปิดหรือระบบปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามที่ใช้ในการวัดปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม กระชับ และเข้าใจได้ง่ายโดยที่ยังคงความหมายเดิมไว้ ซึ่งมีรายละเอียดของข้อคำถามดังตารางที่ 3.2

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะ ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการไม่เปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม และเรื่องที่ควรเปิดเผยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการจากที่บริษัทได้เปิดเผยไว้แล้วในรายงานประจำปี เพื่อให้ทราบแนวทางการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านผลิตภัณฑ์และบริการที่ควรจะเป็นในอนาคต

ตารางที่ 3.2 ข้อคำถามของปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำและวัฒนธรรมองค์องค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด

ตัวแปร	ข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม
1. ลักษณะของผู้นำ	
1.1 Transactional Leadership	
1.1.1 การให้รางวัล	<p>ข้อ 1. หัวหน้าให้ความเชื่อมั่นว่าท่านจะได้รับสิ่งที่ต้องการ เป็นการตอบแทนความพยายามของท่าน</p> <p>ข้อ 2. หัวหน้ากล่าวถึงอย่างมากเกี่ยวกับการยกย่อง ชมเชยและการเลื่อนขั้นพิเศษแก่ผู้ที่ทำงานดี</p> <p>ข้อ 3. ท่านเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าต้องการอะไร ซึ่งหัวหน้าจะแสดงให้ท่านเห็นว่าจะได้สิ่งนั้นมาอย่างไร</p> <p>ข้อ 4. ในเวลาที่จำเป็น ท่านสามารถต่อรองกับหัวหน้า เกี่ยวกับสิ่งที่ท่านจะได้รับจากงานที่ทำเสร็จ</p> <p>ข้อ 5. หัวหน้าบอกท่านว่าควรทำอะไร ถ้าท่านอยากจะได้รางวัลจากการทำงานของท่าน</p> <p>ข้อ 6. หัวหน้าให้สิ่งที่ท่านต้องการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการที่ท่านให้การสนับสนุนเขา</p> <p>ข้อ 7. สิ่งที่ท่านจะได้รับจากการทำงานกลุ่มเหมาะสมกับสิ่ง ที่ท่านจะให้ในการทำงานกลุ่ม</p>
1.1.2 การบริหารโดยเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ ผิดปกติ	<p>ข้อ 1. หัวหน้าพอใจกับการที่ท่านทำงานตามวิธีการที่เคย ทำมา</p> <p>ข้อ 2. ในการทำให้งานสำเร็จ หัวหน้าจะไม่ขอให้ท่านทำ อะไรที่มากเกินไปกว่าสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ</p> <p>ข้อ 3. หัวหน้าจะบอกท่านเฉพาะสิ่งที่ต้องทราบในการ ทำงานของท่านเท่านั้น</p> <p>ข้อ 4. หากทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยทำยังคงเป็นไปได้อย่างดี หัวหน้าก็จะไม่เปลี่ยนแปลงอะไร</p> <p>ข้อ 5. ตราบเท่าที่วิธีการทำงานแบบเดิมยังคงใช้ได้ หัวหน้าก็พอใจกับผลการทำงานของท่าน</p> <p>ข้อ 6. ท่านคิดว่าเป็นการถูกต้องที่ท่านจะเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ แม้ว่าหัวหน้าจะไม่สนับสนุนให้ท่านทำเช่นนั้น</p>

ตารางที่ 3.2 ข้อคำถามของปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำและวัฒนธรรมองค์องค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม
1.2 Transformational Leadership	
1.2.1 การมีอิทธิพลทางอุดมคติ	ข้อ 1. หัวหน้าบอกกับท่านเกี่ยวกับสิ่งที่เขาคิดว่ามีคุณค่าและสิ่งที่เขายึดถือที่สำคัญที่สุดของเขา
	ข้อ 2. หัวหน้าเน้นความสำคัญของการยึดมั่นในสิ่งที่เราเชื่อถือ
	ข้อ 3. หัวหน้าระบุถึงความสำคัญของการยึดมั่นในวัตถุประสงค์
	ข้อ 4. หัวหน้าแสดงถึงความมั่นใจในอุดมคติ ความเชื่อ และคุณค่าที่เขายึดถือ
	ข้อ 5. หัวหน้าระบุวัตถุประสงค์ในการทำงานของท่านอย่างชัดเจน
	ข้อ 6. หัวหน้ากล่าวถึงความไว้วางใจซึ่งกันและกันว่าจะช่วยให้เราเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้
	ข้อ 7. หัวหน้าเน้นความสำคัญของการมีความรู้สึกร่วมกันต่อภารกิจ
	ข้อ 8. หัวหน้าพิจารณาถึงผลกระทบทางศีลธรรมและจริยธรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำของเขา
	ข้อ 9. หัวหน้าให้การสนับสนุนในเรื่องหรือการทำงานที่ยาก
	ข้อ 10. หัวหน้าประพฤติตนสอดคล้องกับสิ่งที่เขาได้ระบุว่า เป็นคุณค่าขององค์กร
1.2.2 ความสามารถในการจูงใจให้ปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ	ข้อ 1. หัวหน้ามีการกำหนดมาตรฐานการทำงานไว้ในระดับสูง
	ข้อ 2. หัวหน้าแลเห็นถึงสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆที่น่าสนใจ
	ข้อ 3. หัวหน้ามีการให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง
	ข้อ 4. หัวหน้าชี้ให้เห็นถึงสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ
	ข้อ 5. หัวหน้าทำให้ท่านได้สังเกตเห็นถึงปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงาน
	ข้อ 6. หัวหน้าแสดงความตั้งใจที่แน่วแน่ในการทำให้สิ่งที่เขาเริ่มทำประสบความสำเร็จ

ตารางที่ 3.2 ข้อคำถามของปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำและวัฒนธรรมองค์การแบบระบบเปิดหรือระบบปิด (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อคำถาม
	ข้อ 7. หัวหน้าแสดงถึงความเชื่อมั่นว่าเราจะบรรลุผลตามเป้าหมายได้
	ข้อ 8. หัวหน้าพูดถึงอนาคตในแง่ที่ดี
	ข้อ 9. หัวหน้าพูดอย่างกระตือรือร้นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องทำให้สำเร็จ
	ข้อ 10. หัวหน้าพูดอย่างชัดเจนถึงวิสัยทัศน์ที่น่าสนใจในอนาคต
1.2.3 การกระตุ้นด้านสติปัญญา	ข้อ 1. หัวหน้าสนับสนุนให้ท่านแสดงความคิดเห็น
	ข้อ 2. หัวหน้าสนับสนุนการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาโดยใช้เหตุผลและหลักฐานอ้างอิงมากกว่าการใช้ความคิดเห็นที่ไม่มีอะไรสนับสนุน
	ข้อ 3. หัวหน้าตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับวิธีการทำงานแบบเดิม
	ข้อ 4. หัวหน้าเน้นถึงคุณค่าของการตั้งคำถามต่อสมมติฐานในเรื่องต่าง ๆ
	ข้อ 5. หัวหน้าทำการตรวจสอบซ้ำเกี่ยวกับสมมติฐานที่สำคัญเพื่อดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
	ข้อ 6. หัวหน้าสนับสนุนพวกเราในการคิดทบทวนในเรื่องที่ไม่เคยมีคำถามมาก่อน
	ข้อ 7. หัวหน้าที่การแก้ปัญหาโดยมองจากหลาย ๆ มุมมอง
	ข้อ 8. หัวหน้าเสนอแนะมุมมองใหม่ ๆ ในการทำงาน
	ข้อ 9. หัวหน้าทำให้ท่านได้มองปัญหาในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม
	ข้อ 10. หัวหน้าสนับสนุนแนวความคิดใหม่ในการแก้ไขปัญหาเดิม
1.2.4 การให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล	ข้อ 1. หัวหน้าสอนท่านถึงวิธีการที่จะระบุความต้องการและความสามารถของผู้อื่น
	ข้อ 2. หัวหน้าปฏิบัติกับท่านเหมือนเป็นบุคคลคนหนึ่ง แทนที่จะเป็นเพียงแคสมาชิกของกลุ่มกลุ่มหนึ่ง
	ข้อ 3. หัวหน้าช่วยชี้ให้ท่านเห็นความสำคัญของการพัฒนาความแข็งแกร่งของตนเอง

ตารางที่ 3.2 ข้อคำถามของปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำและวัฒนธรรมองค์องค์กรแบบระบบเปิดหรือระบบปิด (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม
	ข้อ 4. หัวหน้าปฏิบัติต่อพนักงานแต่ละคนโดยคำนึงถึงความแตกต่างในด้านความต้องการ ความสามารถ และความปรารถนาของแต่ละคน
	ข้อ 5. หัวหน้าส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเอง
	ข้อ 6. หัวหน้าให้ความเอาใจใส่ต่อสมาชิกผู้ซึ่งดูเหมือนว่าจะถูกทอดทิ้ง
	ข้อ 7. หัวหน้ารับฟังปัญหาของท่านอย่างเอาใจใส่
	ข้อ 8. หัวหน้าให้คำแนะนำที่มีประโยชน์สำหรับการพัฒนาตนเองของท่าน
	ข้อ 9. หัวหน้าสละเวลาให้แก่การสอนและมีกอบรมท่าน
2. วัฒนธรรมองค์การ-ระบบเปิดและระบบปิด	ข้อ 1. คนที่พิเศษมากเท่านั้นที่เหมาะสมกับองค์กรของท่าน
	ข้อ 2. ผู้บริหารมีการจัดการอย่างตระหนี่เกี่ยวกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ
	ข้อ 3. องค์กรของท่านให้ความสนใจน้อยมากต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน
	ข้อ 4. องค์กรและคนในองค์กรของท่านมีลักษณะปิดและมีลัทธิลึกลับใน
	ข้อ 5. พนักงานใหม่ต้องการเวลามากกว่าหนึ่งปี ในการที่จะทำให้รู้สึกคุ้นเคยกับองค์กรของท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัยในรูปของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ทั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีหัวข้อในการสัมภาษณ์ ดังนี้

ก. ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์

ข. ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างโดยการให้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามจะถูกส่งไปยังผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของบริษัทตัวอย่าง จำนวนรวม 245 ชุด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ กลุ่มแรกเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 45 ชุด กลุ่มสองเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 200 ชุด สำหรับกลุ่มสองได้แบ่งเป็นบริษัทตัวอย่างที่ได้จากฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 96 ชุด และบริษัทตัวอย่างที่ได้จากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 104 ชุด ในการส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แนบซองจดหมายพร้อมติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อให้ตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัยและจะมีการให้เลขที่ของแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความสะดวกในการติดตามแบบสอบถาม ซึ่งอัตราการตอบแบบสอบถามได้แสดงไว้ในตารางที่

3.3

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเผยการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านทรัพยากรมนุษย์และด้านผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของบริษัท โดยใช้ตารางที่สร้างขึ้นเองในการสำรวจและเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบรายการที่เปิดเผย ซึ่งรายละเอียดของรายการที่เปิดเผยนั้นได้อ้างอิงมาจากแนวคิดของ Williams and Ho Wern Pei (1999) ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วในหัวข้อการวัดตัวแปรตาม

ตารางที่ 3.3 อัตราการตอบแบบสอบถามของบริษัทตัวอย่าง จำแนกตามการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	จัดส่ง	ตอบกลับ	
		จำนวน	ร้อยละ
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:			
บริษัทในกลุ่มวัดดุติบและสินค้าอุตสาหกรรม	45	18	40.00
บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:			
ฐานข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม	96	20	20.83
ฐานข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	104	21	20.19
	200	41	20.50
รวม	245	59	24.08

จากตารางที่ 3.3 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มวัดดุติบและสินค้าอุตสาหกรรมที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 18 บริษัท และบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่มวัดดุติบและสินค้าอุตสาหกรรมที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 41 บริษัท ซึ่งสามารถแยกตามชนิดผลิตภัณฑ์ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4 อัตราการตอบแบบสอบถามของบริษัทตัวอย่าง จำแนกตามชนิดผลิตภัณฑ์

ชนิดผลิตภัณฑ์	บริษัทที่จดทะเบียน	บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียน		รวม
		ฐานข้อมูลกรมโรงงาน	ฐานข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	7 (38.89%)	8 (40%)	3 (14.29%)	18 (30.51%)
กระดาษและเยื่อกระดาษ	2 (11.11%)	1 (5%)	1 (4.76%)	4 (6.78%)
เครื่องมือและเครื่องจักร	3 (16.67%)	2 (10%)	1 (4.76%)	6 (10.17%)
ยานพาหนะและอุปกรณ์	2 (11.11%)	7 (35%)	14 (66.67%)	23 (38.98%)
บรรจุภัณฑ์	4 (22.22%)	1 (5%)	1 (4.76%)	6 (10.17%)
อื่น ๆ	0 (0%)	1 (5%)	1 (4.76%)	2 (3.39%)
รวม	18 (100%)	20 (100%)	21 (100%)	59 (100%)

จากตารางที่ 3.4 สามารถสรุปได้ว่า ในภาพรวมบริษัทที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่ผลิตผลิตภัณฑ์จำพวก ยานพาหนะและอุปกรณ์ 38.98% รองลงมาคือ เคมีภัณฑ์และพลาสติก 30.51%

การตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นก่อนจะส่งไปยังตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลจริงผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) กับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมและสินค้าอุตสาหกรรม ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ที่มีความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงความเป็นไปได้ของคำตอบที่จะได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก่อนจะนำไปใช้ในเก็บข้อมูลจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของตัวอย่างโดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ (Statistic Package for the Social Science/Personal Computer Plus) ซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท และระดับการประเมินปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ซึ่งการวิจัยนี้ใช้วิธีการทดสอบสมมติฐานแบบไม่ใช้พารามิเตอร์ ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างค่ากลาง 2 ประชากร (Mann-Whitney U Test) เนื่องจากตัวอย่างมีขนาดเล็ก และข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ (การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลได้แสดงไว้ในภาคผนวก ง)

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

สำหรับคำถามในส่วนที่ 3 : ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ปัจจัยด้านลักษณะของผู้เ้า:

ไม่เคย	0 คะแนน	บ่อยครั้ง	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	1 คะแนน	บ่อยครั้งมาก	4 คะแนน
บางครั้ง	2 คะแนน		

ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร-ระบบเปิดและระบบปิด

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน		